

HORIZONT 2023/15

Migrációkutató Intézet

Gönczi Róbert: Szolidaritási fáradtság és krónikus munkaerőhiány –
Ukrán menekültkörkép 2023 végén

2023. 10. 31.

Gönczi Róbert: Szolidaritási fáradtság és krónikus munkaerőhiány – Ukrán menekültkörkép 2023 végén

BEVEZETÉS

Az ukrán menekültválság, amely az Ukrajnában zajló konfliktusból ered, korunk egyik legjelentősebb humanitárius kihívása. Ahogy közeledik 2023 vége, és már majdnem két éve tart a konfliktus, a válság hatásai az egész világon érzékelhetőek. Mivel több mint tizenegymillió ukrán kényszerült eddig elhagyni az otthonát (belföldi és külföldi menekültek összesítve), ez a válság összetett és sokrétű választ váltott ki a világ országaiból. A kormányok és a befogadó társadalmak számos kérdéssel foglalkoztak, az azonnali menedék és orvosi segítség nyújtásától kezdve a nyelvi akadályok leküzdéséig és az újonnan érkezettek munkaerőpiaci integrációjáig. Ebben az átfogó elemzésben az ukrán menekültek sokféle tapasztalatát mutatjuk be Európa, Észak-Amerika, Ázsia és a Közel-Kelet országában, valamint Ukrajnában. Megvizsgáljuk, hogy az egyes nemzetek hogyan közelítették meg a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek beáramlása által támasztott kihívásokat, kiemelve mind a menekülteknek nyújtott szolidaritást és támogatást, mind a folyamat során felmerült nehézségeket.

BELSŐ MENEKÜLTEK UKRAJNÁBAN

Az ukrán lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek (belső menekültek) helyzete, amelyet a 2014 óta kibontakozó események idéztek elő, összetett és sokrétű humanitárius válságot jelent. A Krím orosz annektálásával és a nem állami fegyveres csoportok felemelkedésével a donyecki és luhanszki területeken 2022 végére megdöbbentő számú, 18,6 millió személy vált belső menekültté.¹ (Ez a szám összesített, nem az egyidőben mért

¹ INTERNAL DISPLACEMENT MONITORING CENTRE 2023.

ABSZTRAKT

Az ukrán menekültválság, amelyet az Ukrajnában zajló konfliktus váltott ki, korunk egyik meghatározó humanitárius kihívásává vált. A 2023-as év végéhez közeledve közel két éve tart ez az összetett és sokrétű válság, amely mély hatással volt az egész világra. Ez az írás átfogó betekintést nyújt az ukrán menekültek tapasztalatairól, megvizsgálva, hogy az egyes nemzetek hogyan kezelték a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlását. A tanulmány feltárja a kormányok és a befogadó társadalmak által elfogadott különböző megközelítéseket, az azonnali menedék és orvosi segítség nyújtásától kezdve a nyelvi akadályok leküzdésén át a menekültek helyi munkaerőpiacra való beilleszkedéséig.

adatokat mutatja.) Míg a konfliktus és az erőszak volt ennek a kitelepítésnek az elsődleges mozgatórugója, a természeti katasztrófák, például az árvizek és az erdőtüzek is érintettek továbbá 30 000 belső menekültet.² Emellett a Nova Kahovka-i gát lerombolása kihívások tömegéhez vezetett, beleértve az otthonok elárasztását, az akut vízhiányt és a zaporizzsjai atomerőművel kapcsolatos aggodalmakat.³ A lakóhelyüket elhagyni kényszerülők egyik fő mozgatórugója a munkalehetőségek szűkössége, így a belső menekültek jelentős része stabil jövedelemforrásokért vándorolt el régiójából.⁴ A pénzügyi bizonytalanság mindenütt jelen van, mivel a lakóhelyüket elhagyni kényszerült háztartások 65%-ának a jövedelme alig éri el a reális létminimumot, és a háztartások fele kimerítette megtakarításait, ami kiemelte a pénzügyi segítség sürgős szükségességét.⁵ A kitelepítettek elhelyezésére Ukrajna-szerte 7 200 kollektív központot (menedékhelyet) hoztak létre.⁶ Ez azok számára elérhető elsősorban, akiknek nincs pénze lakhatásra. A helyzetet azonban tovább súlyosbította, hogy a belső menekültek beáramlása miatt egyes területeken emelkedtek a lakhatási költségek, ami egyre nehezebbé tette számukra a megfelelő lakhatás megtalálását.⁷

Annak ellenére, hogy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek többsége munkaképes korú, mindössze 38%-uk gazdaságilag aktív, ami rávilágít arra, hogy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek milyen nehéz munkát találniuk.⁸ A válság földrajzi kiterjedése széleskörű, a származási és a kitelepítési régiók közül a legjelentősebbek olyan régiók, mint Harkiv, Donyeck, Zaporizzsja és Kijev.⁹ Csak Nyugat-Ukrajnában mintegy 860 000 belső menekült tartózkodik.¹⁰ Bár a lakóhelyüket elhagyni kényszerült közösségekkel szembeni hozzáállás általában pozitív maradt, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek 22%-a találkozott diszkriminációval vagy tisztességtelen bánásmóddal, különösen az olyan nyugati régiókban, mint Kárpátalja, Ivano-Frankivszk, Lemberg (Lviv) és Ternopil.¹¹

---

² UO.

³ BILLING 2023.

⁴ DATA FRIENDLY SPACE 2023.

⁵ HEADON 2023.

⁶ CINCUROVA 2023.

⁷ UO.

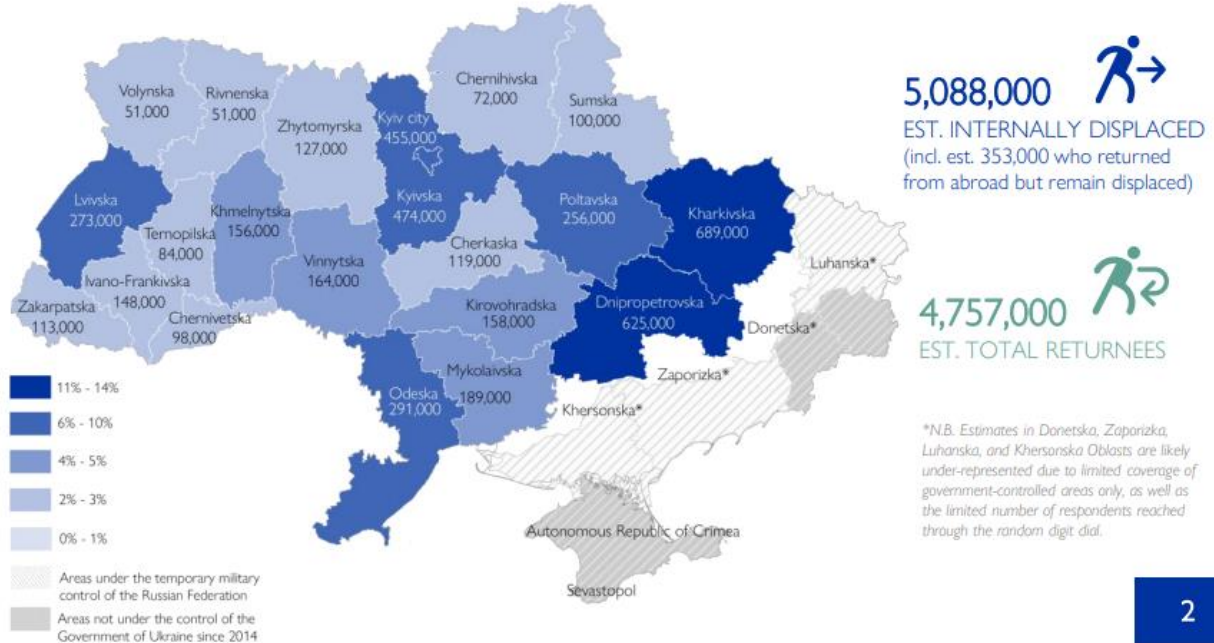
⁸ IOM 2023.

⁹ CINCUROVA 2023.

¹⁰ UO.

¹¹ IOM 2023.

ESTIMATED LOCATION OF INTERNALLY DISPLACED PERSONS BY OBLAST

 1. ÁBRA: A BELSŐ MENEKÜLTÉK ELHELYEZKEDÉSE ÉS SZÁMA UKRAJNÁBAN¹²

A folyamatos válság kezelésére különböző szervezetek, köztük az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) és az ukrán kormány különböző segítségnyújtó programokat indítottak.¹³ Ezek az erőfeszítések többcélú készpénzsegélyt, anyagi segítséget, lakásjavítást, jogi szolgáltatásokat és pszichológiai támogatást tartalmaznak. A Vöröskereszt és a Vörös Félhold mozgalom szintén fontos szerepet játszott az otthonok újjáépítésében és az érintett közösségek pszichológiai támogatásában.¹⁴

2023 júniusára mintegy 4,76 millió ember tért vissza a belső menekültek közül, ami meghaladja a még továbbra is lakóhelyüktől távol tartózkodók számát.¹⁵ Érdekes adat, hogy a belső menekülteknek csupán 7%-a tartózkodott külföldön is menekültként, elsősorban a szomszédos országokban, például Lengyelországban, valamint Németországban és Olaszországban.¹⁶ A visszatérés okai változatosak voltak, és magukban foglalják az érzelmi kötődést, a család-egyesítést, a tulajdonszerzést, a gazdasági lehetőségeket, az egészségügyi ellátáshoz való jobb hozzáférést és a szolgáltatásokat.¹⁷ Mindazonáltal számos akadály, többek között a biztonsági aggályok, a vagyoni károk, a korlátozott jövedelemszerzési lehetőségek és az elsődleges lakó-

¹² IOM 2023.

¹³ UNHCR

¹⁴ IFRC 2023.

¹⁵ HEADON 2023.

¹⁶ IOM 2023.

¹⁷ Uo.

helyükön kialakult helyzettel kapcsolatos bizonytalanságok sok belső menekült visszatérését akadályozzák továbbra is.¹⁸ Az összetett menekült- és belső menekültválság kezelése érdekében az UNHCR azt javasolta, hogy a tervezett visszatérések nagyobb arányát tartalmazó régióknak adjanak prioritást, továbbra is támogassák a befogadó közösségeket, és tartsák fenn a rugalmasságot az Ukrajnába való végleges visszatérést fontolgató menekültek rövid távú látogatásai tekintetében.¹⁹ Az elérhető adatok aláhúzzák az ukrajnai belső menekültválsággal kapcsolatos sokrétű kihívásokat és összetettséget, és hangsúlyozzák, hogy átfogó megoldásokra és közös erőfeszítésekre van szükség a folyamatos humanitárius probléma kezelése érdekében.

A NEMZETKÖZI UKRÁN MENEKÜLTVÁLSÁG

Az ukrajnai konfliktus miatt kialakult menekültválság jelentős globális hatást gyakorolt: világszerte több mint 6 millió menekültet regisztráltak, akik közül 5,8 millióan Európában kerestek menedéket.²⁰ A legtöbb menekültet Lengyelország (1,6 millió) és Németország (több mint egymillió) fogadta be. Ezen felül kiemelendő a menekültek száma Csehországban (559 ezer), az Egyesült Királyságban (210 ezer), Spanyolországban (190 ezer), Bulgáriában (169 ezer), Olaszországban (167 ezer), Romániában (143 ezer), Szlovákiában (127 ezer) és Hollandiában (94 ezer).²¹ Az Oroszországban és Belaruszban tartózkodó menekültek pontos számai azonban továbbra is tisztázatlanok, köszönhetően a dezinformációs kampányoknak, illetve az annektált területeken élők jogállása tisztázatlanságának.²²

---

¹⁸ IOM 2023.

¹⁹ BILLING 2023.

²⁰ UNHCR OPERATIONAL DATA PORTAL

²¹ UO.

²² UO.

2. ÁBRA: UKRÁN MENEKÜLTEK SZÁMA A VILÁGBAN²³

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS AZ UKRÁN MENEKÜLTVÁLSÁG

2022. március 4-én az Európai Unió jelentős lépést tett a 2001-es ideiglenes védelemről szóló irányelvre való hivatkozással, elismerve, hogy „tömegesen áramlanak az Unióba olyan lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek, akiknek egy fegyveres konfliktus következtében el kellett hagyniuk Ukrajnát”.²⁴ Ez a nyilatkozat döntő jelentőségű fejleményt jelentett, mivel lehetővé tette az ukrán állampolgárok és családtagjaik számára, hogy a hagyományos menekültügyi eljárás lefolytatása nélkül kérhessenek ideiglenes védelmet. Ezzel az uniós tagállamok kötelezettséget vállaltak arra, hogy alapvető jogokat biztosítanak számukra, beleértve a tartózkodási jogot, a munkaerőpiachoz való hozzáférést, a lakhatást, a szociális segélyt, az orvosi ellátást és a szükséges támogatás és „megélhetési eszközök” egyéb formáit. Az eredetileg 2001-ben, az 1990-es évek balkáni háborúi után létrehozott ideiglenes védelemről szóló irányelvet Ukrajna kapcsán először 2022-ben, Oroszország teljeskörű invázióját követően mozgósították, ami kiemelte az irányelv kulcsfontosságú szerepét az előre nem látható és nagymértékű menekültáradatok kezelésében.²⁵

²³ UNHCR OPERATIONAL DATA PORTAL.

²⁴ EUROPEAN STABILITY INITIATIVE 2023.

²⁵ WILSON 2023B.

NYUGAT-EURÓPA ÉS AZ UKRÁN MENEKÜLVÁLSÁG

Németország

Az ukránok Németország második legnagyobb bevándorlócsoportjává váltak, mintegy 1,1 millió fővel, szorosan követve a török bevándorló közösséget²⁶, amely mintegy 1,34 millió főt számlál.²⁷ Az ukrán menekültek beáramlása jelentős hatással volt Németországra, mivel hozzájárult ahhoz, hogy az elmúlt évben 1,3%-kal nőtt az ország lakossága, azaz nettó 1,12 millió fővel – jelentette a szövetségi statisztikai hivatal.²⁸ Ez a népességnövekedés az összes német tartomány között megoszlott, a legjelentősebb növekedést Berlin és Hamburg tapasztalta, 2,1%-kal.²⁹

Az Infas (a bonni Alkalmazott Társadalomtudományi Intézet) által a németországi Foglalkoztatáskutató Intézet, a Szövetségi Népeségkutató Intézet, a Szövetségi Migrációs és Menekültügyi Hivatal, valamint a Berlinben működő Német Gazdaságkutató Intézet megbízásából készített „Ukrán menekültek Németországban” című 2022 augusztusa és októbere között mért tanulmány kulcsfontosságú betekintést nyújtott a németországi ukrán menekültközösségbe.³⁰ Kiderült, hogy a menekültek 44%-ának szándékában áll hosszabb ideig (néhány évig vagy életvitelszerűen) Németországban maradni, 71%-uk nem tervez Németországban letelepedni. A felmérés szerint a megkérdezettek 38%-a a háború lezárása után visszatérne Ukrajnába, 30%-uk pedig szorosabbra kívánja fűzni kapcsolatát Németországgal, akár bizonyos időszakokra az országba költözve.³¹ A Németországban élő munkaképes korú ukrán menekültek 80%-a nő, és felük gyermekkel érkezett.³² A németországi ukrán menekült közösség integrációja is figyelemre méltó, minden négy menekültből három már elsajátította a német nyelvet, ami kulcsfontosságú szerepet játszik a munkavállalási esélyek szempontjából.³³ Az integráció iránti elkötelezettségük ellenére azonban a menekült háztartások átlagjövedelme továbbra is viszonylag alacsony, 850 euró havonta, ami lényegesen alacsonyabb a német háztartások esetében mért 3 800 eurós átlagjövedelemnél.³⁴ Érdekesség, hogy mindennek ellenére a Varsói Egyetem Kelet-európai Tanulmányok Központjának megfigyelése szerint az ukránok egyre gyakrabban távoznak Lengyelországból Németországba a magasabb bérek, a magasabb szociális juttatások, a jobb egészségügyi szolgáltatások és a menekültek számára elér-

---

²⁶ A harmadik legnagyobb csoportot a szíriaiak alkotják, akik főként a 2015-ös nagy migrációs válság idején kerültek az országba. Lásd: TÁRIK 2022.

²⁷ ALIPOUR 2023.; AP 2023.

²⁸ AP 2023.

²⁹ UO.

³⁰ BOSEN 2023.

³¹ UO.

³² UO.

³³ UO.

³⁴ UO.

hető ingyenes nyelvi képzés ígérete miatt.³⁵ Következésképpen Lengyelország már nem elsődleges célország az ukrán menekültek számára, amint azt a „Lengyelországból Németországba: Új trendek az ukrán menekültválságban” című jelentés is megfogalmazza.³⁶

Egyesült Királyság

Az Egyesült Királyságban a hajléktalanság problémája a menekültek körében egyre sürgetőbbé vált: körülbelül 7 300 ukrán háztartás minősül hajléktalannak, köztük 4 740 gyermekes háztartás.³⁷ E kihívás kezelése érdekében két kulcsfontosságú lakhatási programot vezettek be Nagy-Britanniában: az Ukrajna családprogramot, amely lehetővé teszi az ukránok számára, hogy újraegyesüljenek már az Egyesült Királyságban élő családtagjaikkal, valamint a Homes for Ukraine programot, amely arra ösztönzi az Egyesült Királyság állampolgárait, hogy fogadjanak be olyan ukránokat, akiknek nincsenek helyi kapcsolataik.³⁸ Ezeket a kezdeményezéseket 18 nappal az ukrajnai háború kieleződése után indították el, és az ukrán menekültek 71%-át érintették, ami az 1939-es történelmi Kindertransport-akció óta a legnagyobb brit válaszlépést jelentette egy menekültválságra.³⁹

A Homes for Ukraine program azonban számos problémába ütközött, többek között a befogadási megállapodások összeomlásába, a hosszú távú lakhatás biztosításának nehézségeibe, a menekültek következtelen és elégtelen támogatásába, valamint a jószándékra való nagyfokú hagyatkozásba. A programok csak hat hónapra biztosítottak szállást, és a folytatás a befogadók hajlandóságától függött, amit tovább súlyosbított az Egyesült Királyságban tapasztalható szélesebb körű megélhetési válság. Az ukrán menekültek 49%-a nem tudott garanciát vállalni lakbérük kifizetésére, 43%-uknak pedig nem volt elegendő pénze a szükséges letéthez, melyek végsősoron lakhatási kérelmeik elutasítását eredményezték.⁴⁰ Ezenkívül a helyi hatóságok nem kaptak állami finanszírozást, ami aláhúzza a szilárdabb és fenntarthatóbb megoldások szükségességét. A jelenlegi helyzetet tovább bonyolítja, hogy az Egyesült Királyságban a menekültek lakhatási programjaiban már korábban is voltak hiányosságok, amire jó példa az afgán áttelepítési program során felmerült problémák, többek között a szállodai elhelyezés és az azt követő kifizetési hiány az állam részéről a szállásadók irányába.⁴¹

---

³⁵ EURONEWS 2023B.

³⁶ EWL MIGRATION PLATFORM - EWL FOUNDATION - CENTRE FOR EAST EUROPEAN STUDIES 2023.

³⁷ MACHIN 2023.

³⁸ MACHIN 2023.

³⁹ GENTLEMAN 2023.

⁴⁰ MACHIN 2023.

⁴¹ GENTLEMAN 2023.

Olaszország

A háború kitörése előtt Olaszország volt a legnagyobb ukrán bevándorló közösségnek ott-hont adó állam Európában, ami azt eredményezte, hogy a menekülteknek csak egy kis része, mindössze 11 000 fő tartózkodott állami intézményekben, és további 8 000 főt szállásoltak el szállodákban.⁴² Figyelemre méltó, hogy az Olaszországban tartózkodó ukrán menekültek 80%-a kezdetben a kapcsolataitól kért segítséget, és csak később fordultak állami forrásokhoz.⁴³ Nyilvánvaló volt a kontraszt az ukránoknak biztosított „gyorsított rendszer” és a más nemzetiségűek „rendkívül lassú” menekültügyi eljárása között, amint arról a Bevándorlási Jogi Tanulmányok Egyesülete beszámolt.⁴⁴ Az ukrán menekülteknek anyagi támogatást nyújtottak, amely a megérkezésük első három hónapjában családtagonként havi 300 eurós segélyt jelentett.⁴⁵ Ezen felül a 18 év alatti gyermekek számára további 150 eurót különítettek el.⁴⁶ Ahhoz azonban, hogy a kérelmezők jogosultak legyenek erre a pénzügyi támogatásra, havonta legalább 10 napot kellett önálló szálláson tartózkodniuk.⁴⁷

Spanyolország

Spanyolországban a menedékkérelmi eljárást a Belügyminisztérium alá tartozó Menedék- és Menekültügyi Hivatal (OAR) indítja el, és kevesebb mint 24 óra alatt ideiglenes védelmet biztosít az ukránok számára.⁴⁸ Az első lépés a kérelem benyújtása a nemzeti rendőrőrsökön vagy az engedélyezett befogadóközpontokban, ahol a tisztviselők összegyűjtik az azonosító adatokat, és továbbítják a kérelmet az OAR-nak. Ez az ideiglenes védelem magában foglalja a tartózkodási és munkavállalási engedélyt is. Spanyolországban a legtöbb menedékkérelmet Valencia, Katalónia, Andalúzia és Madrid közösségében nyújtották be, és a nők jelentős arányt, a kérelmezők 62%-át képviselték.⁴⁹ Érdekes módon a konfliktus korábbi szakaszában Spanyolországba érkezett ukránok mintegy fele azóta már távozott.⁵⁰ A spanyolországi menekültmográfia figyelemre méltó eleme továbbá, hogy az Ukrajnából érkezők 1,9%-a nem ukrán állampolgár.⁵¹

---

⁴² WILSON 2023A.

⁴³ WILSON 2023A.

⁴⁴ UO.

⁴⁵ SCHENGENVISAINFO 2023A.

⁴⁶ UO.

⁴⁷ UO.

⁴⁸ LA MONCLOA 2023.

⁴⁹ UO.

⁵⁰ EURONEWS 2023A.

⁵¹ LA MONCLOA 2023.

A munkaerőpiac kihívást jelent a spanyolországi ukrán menekültek számára, mivel mindössze 15%-uk talál munkát, ami jelentősen elmarad a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által kimutatott 40%-os európai átlagtól.⁵² A munkavállalás elsődleges akadálya nyelvi jellegű, különösen a spanyolul nem beszélők számára nyújtott lehetőségek szempontjából. A pénzügyi támogatást egy 52,8 millió eurós alapból biztosítják, amelyből közvetlen kifizetéseket osztanak szét valamennyi spanyol régióban, valamint további 100 eurót minden 18 év alatti gyermek után.⁵³ A támogatás elosztása azonban problémákba ütközött, mivel viszonylag későn jutott el azokba a régiókba, ahol a legmagasabb az ukrán menekültek aránya, például Valenciába, Katalóniába és Madridba. Ezek a régiók a késedelmeket a központi kormány által létrehozott, szükségtelenül bonyolult dokumentációs folyamatoknak tulajdonították, bár a Befogadási Minisztérium, az illetékes központi kormányzati intézmény cáfolta ezeket a vádakokat, és azt állította, hogy eleget tettek a kötelezettségeiknek.⁵⁴ A kihívások ellenére van jó oldala is a Spanyolországban tartózkodásnak, hiszen azok, akik úgy döntenek, hogy a dél-európai állam területén maradnak, több közvetlen pénzügyi támogatást kapnak, ami havi 400 eurót tesz ki.⁵⁵

---

⁵² EURONEWS 2023A.

⁵³ O'MAHONY 2023.

⁵⁴ UO.

⁵⁵ EURONEWS 2023A.

Comunidad	Resoluciones
Andalucía	25.952
Aragón	3.777
Asturias, Principado de	1.709
Balears, Illes	3.435
Canarias	4.783
Cantabria	1.567
Castilla y León	4.064
Castilla-La Mancha	3.031
Cataluña	41.343
Ceuta	15
Comunitat Valenciana	50.066
Extremadura	764
Galicia	2.943
Madrid, Comunidad de	24.972
Melilla	21
Murcia, Región de	5.626
Navarra, Comunidad Foral de	1.711
País Vasco	4.391
Rioja, La	615
TOTAL	180.785

3. ÁBRA: AZ UKRÁN MENEKÜLTEK SZÁMA EGYES SPANYOL TARTOMÁNYOKBAN⁵⁶

Franciaország

Az ukrán menekültek viszonylag alacsony százaléka dönt úgy, hogy Franciaországban kér menedéket, és ez a tendencia az ország menekültrendszerét érő számos kihívásának tulajdonítható. Az egyik legfontosabb akadály az online segítségnyújtási mechanizmusok elégtelensége és bonyolultsága, beleértve a lakhatással, munkalehetőségekkel és általános információkkal foglalkozó állami és tartományi honlapokat.⁵⁷ A pénzügyi támogatáshoz való hozzáféréshez az ukrán menekülteknek ADA-kártyát kell szerezniük, de az erről a folyamatról szóló információk hiányoznak a megadott weboldalakon, valamint bankszámla létrehozását is igényli.⁵⁸ ADA-kártya nélkül azonban a menekültek nem tudnak új számlát nyitni Franciaországban. Az állami lakhatási rendszer ugyanilyen zavarbaejtő, a költségekről és a szociális segélyről nem kapunk elegendő információt. Ráadásul az ukránok megsegítésére szolgáló állami honlapok közül sok csak francia nyelven érhető el, ami tovább növeli a kommunikációs nehézségeket. A kulturális minisztérium menekültek megsegítésére szolgáló segélyfüzetéből hiá-

⁵⁶ LA MONCLOA 2023.

⁵⁷ EUROPEAN STABILITY INITIATIVE 2023.

⁵⁸ UO.

nyoznak az olyan kulcsfontosságú elemek, mint a pszichológiai támogatás, az ukránok számára szervezett francia nyelvtanfolyamok vagy a menekültek számára könnyen elérhető közvetlen telefonvonal.⁵⁹ Más menekültcsoportokkal ellentétben a Franciaországban élő ukrán menekültek kevesebb szociális támogatásban részesülnek: a pénzügyi támogatás mindössze 306 eurót tesz ki havonta, emellett 222 euró lakbértámogatást kapnak (azzal a kikötéssel, hogy nem vehetnek igénybe állami szálláshelyeket).⁶⁰ A francia Bevándorlási és Integrációs Hivatal kezeli ezt a támogatást, ami elégtelennek bizonyul a lakhatási válsággal és az ingatlanárak emelkedésével küzdő országban.⁶¹

Franciaországba érkezésükkor az ukrán menekültek gyorsan megkapják a menekültstátuszt, miután bemutatták az ukrán állampolgárságukat igazoló személyazonosító okmányokat, amelyek különböző kiváltságokat biztosítanak számukra, például ideiglenes tartózkodási engedélyt, munkavállalási jogot és egészségügyi ellátást.⁶² A francia hatóságok csak körülbelül 50 000 ukrán menekült hollétéről rendelkeznek információkkal.⁶³ A válságra válaszul Franciaország 2022. március 9-én létrehozta a „CIC Ukraine” nevű tárcaközi válságstábot, amelynek célja az országba érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült ukrán személyek segítése.⁶⁴ Az ország országszerte 80 befogadóközpontot működtet, amelyek ideiglenes tartózkodási engedélyt, szociális jogokhoz és egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, kiskorúak számára oktatási rendelkezéseket, munkavállalási engedélyt és szociális támogatást kínálnak.⁶⁵

---

⁵⁹ GOUVERNEMENT

⁶⁰ EUROPEAN STABILITY INITIATIVE 2023.

⁶¹ UO.

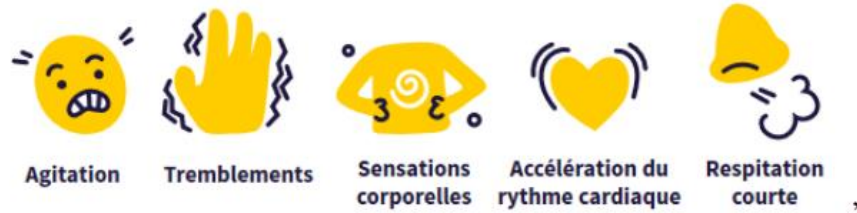
⁶² ALAMI 2023.

⁶³ CHANCEL 2022.

⁶⁴ PASCUAL 2023.

⁶⁵ UO.

“Intense emotional reactions are common. The stress and anxiety experienced can cause unusual manifestations:

Olga is given eight tips to recover:

- “inform your loved ones”
- “eat well and stay hydrated”
- “sleep enough”
- “encourage reassuring routines, mutual aid and solidarity”
- “avoid prolonged contact with the media or social networks”
- “avoid harmful substances” (alcohol and drugs)
- “chose a health professional over self-medication”
- “consult professionals in case of need”

5. Éviter le contact prolongé avec les médias ou les réseaux sociaux

Les médias ou réseaux sociaux peuvent montrer des images, donner des informations difficiles à supporter. Tenez-vous informé brièvement de la situation (par ex. 1-2 fois par jour) et limitez le temps passé sur les écrans.

6. Éviter les substances nocives

La prise d'alcool et de drogues est extrêmement nocive et peut renforcer les symptômes.

Advice: avoid social media and alcohol

4. ÁBRA: "ELEGENDŐ ALVÁS", "AZ ALKOHOL ÉS A DROGOK KERÜLÉSE", "SZAKÉRTŐ FELKERESÉSE" - AVAGY A FRANCIA ÁLLAM "TANÁCSAI" AZ UKRÁN MENEKÜLTEK STRESSZKEZELÉSÉRE⁶⁶

Hollandia

2022. március 2-án az EU aktiválta a 2001. évi átmeneti védelemről szóló irányelvet, aminek következtében Hollandia nemcsak az ukrán állampolgároknak, hanem a nem ukrán állampolgárságú személyeknek is ugyanolyan mértékű támogatást nyújtott.⁶⁷ Ennek eredményeképp mintegy 3 000 nem ukrán állampolgárságú személy érkezett Hollandiába Ukrajnából.⁶⁸ A Hollandiában tartózkodó ukrán menekültek magas foglalkoztatási arányt mutattak, körülbelül 50%-uk talált munkát, és ez az arány 2022-ben 44%-on állandósult a Holland Statisztikai Hi-

⁶⁶ EUROPEAN STABILITY INITIATIVE 2023.

⁶⁷ SCHULTZ 2023.

⁶⁸ UO.

vatal (CBS) jelentése szerint.⁶⁹ Ezek a munkalehetőségek a legkülönfélébb pozíciókat foglalják magukban, beleértve az ideiglenes munkaköröket és az ügyeletet, elsősorban az üzleti szolgáltatási szektorban, valamint a kereskedelem, a közlekedés, a szálláshely-szolgáltatás és a vendéglátás területén.⁷⁰ Az ukrajnai menekültválság kezelését Hollandiában súlyos migrációs és lakhatási kihívások nehezítik, különösen a megfelelő lakhatási megoldások biztosítása tekintetében. Hollandia azonban 2023. szeptember 4-én úgy döntött, hogy az Ukrajnából érkező nem ukrán menekültek számára minden jogot és kedvezményt megszüntet.⁷¹ Ez azzal járt, hogy az érintetteknek távozniuk kellett az államilag támogatott menekültszállásokról, és a nem holland állampolgárok esetében el kellett hagyniuk az országot, amiért 5 000 eurós összeget kaptak cserébe.⁷² A döntés hátterében az állt, hogy a holland igazságügyi és biztonsági minisztérium bevándorlási és honosítási szolgálata szerint a harmadik országok állampolgárai „visszaéltek” az uniós irányelvvel, ami túlterhelte az önkormányzatokat.⁷³ Azon mintegy 2 900 személy számára, akik számára megszűnt az átmeneti védelem, a lehetőségek között szerepelt a menekültügyi eljárás megindítása vagy az ország elhagyása.⁷⁴

Írország

Írország migrációkezelési rendszerére nagy nyomás nehezedik, amit jól példáz, hogy az ír kormány 2023 januárjában bejelentette, hogy az ukránok kivételével nem biztosít további menedékkérők számára menedékhelyeket.⁷⁵ Az Írországban tartózkodó ukrán menekültek azonnali segítséget kaptak, többek között szállodai elhelyezést és „személyes közszolgáltatási számok” kiadását, amelyek hozzáférést biztosítanak számukra a jóléti és közszolgáltatásokhoz, valamint az ingyenes egészségügyi ellátáshoz.⁷⁶ Ezzel szemben a nem ukrán menekültek a közvetlen ellátási rendszer alá tartoznak, amely egy szabályos menekültügyi eljárást jelent, amelyet hosszú várakozási idő jellemez, gyakran csak kezdetleges vagy semmilyen szállással. Figyelemre méltó, hogy Írországban az ukrán gyermekek iskolába járási aránya az egyik legmagasabb Európában, 92%-os.⁷⁷ A menekültválság azonban szálláshiányt eredményezett, ami szeptember óta sáttortáborok létrehozásához vezetett a menekültek számára.⁷⁸ Bár a lakásügyi minisztérium ragaszkodik ahhoz, hogy ez a megoldás ideiglenes és kizárólag az újonnan érkezők, köztük az ukránok számára készült, a kiváltó ok a diákszallások felhasználása a menekültek elhelyezésére. Az új félév kezdetével a diákok visszatértek, ami nagy politikai vitát vált ki

---

⁶⁹ SCHENGENVISAINFO 2023C.

⁷⁰ UO.

⁷¹ SCHULTZ 2023.

⁷² UO.

⁷³ UO.

⁷⁴ SCHENGENVISAINFO 2023C.

⁷⁵ WILSON 2023B.

⁷⁶ UO.

⁷⁷ UO.

⁷⁸ MESKILL 2023.

Írországban ezzel a megoldással kapcsolatban. Az ukrán menekültválság kezelése Írországban az Integrációs Minisztérium hatáskörébe tartozik, amelyet jelentős kritikák értek, elsősorban a sáttortáborok jelenléte és a téli hónapok kilátásai miatt.

KÖZÉP-EURÓPA ÉS AZ UKRÁN MENEKÜLTVÁLSÁG

Lengyelország

Az ukrán menekültek beáramlása számos lengyel város lakosságának jelentős növekedését eredményezte: Rzeszów, Varsó, Krakkó és Gdańsk lakossága 50%-kal, 15%-kal, 23%-kal és 34%-kal nőtt.⁷⁹ Az ukránok ilyen mértékű lengyelországi integrációja komoly kihívásokat jelent, többek között idő, tervezés és infrastruktúra szükségességét. E kihívások kezelésére a lengyel kormány létrehozott egy támogatási alapot, amelyet a Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) kezel, és amely az integrációt elősegítő tevékenységek és projektek finanszírozását biztosítja, elsősorban a helyi önkormányzatok és közintézmények számára.⁸⁰ Figyelemre méltó, hogy a Lengyelországban tartózkodó menekültek túlnyomó többsége, mintegy 90%-a nő és gyermek.⁸¹ Az Európai Beruházási Bank (EBB) szolidaritási csomagja szerepet játszott Lengyelország válságra adott válaszában, 2022 júniusa óta nyújt hitelt az Európai Bizottsággal együttműködve.⁸² A lengyel menekültügyi rendszer ingyenes egészségbiztosítást, közoktatást és gyermeknevelési támogatást nyújt a menekülteknek.⁸³ A legfontosabb kihívás, amellyel Lengyelországnak szembe kell néznie, az elhelyezés, amelyet kezdetben a helyiek lelkesedéssel fogadtak, de mostanra rendszerszintű megoldásokat igényel, beleértve a menekülteket befogadó közösségeknek nyújtott hatékony pénzügyi támogatást a közszférából.⁸⁴ Lakhatási problémák is felmerültek, mivel a bérleti lehetőségek kínálata korlátozott, és a menekültek számára csak ritkán van ingyenes lakhatási lehetőség. A további finanszírozás új iskolákra és kórházakra, a meglévő infrastruktúra javítására és a befogadó közösségek támogatására irányul.

2023 szeptemberétől Lengyelország bezárta legnagyobb menekültközpontját, a Nadarzyn létesítményt, amely egykor akár 9 000 menekültet is befogadott, de szeptemberre már csak 300 lakója volt, mivel a legtöbben már otthonra letek.⁸⁵ 2023 júniusában Lengyelország felfüggesztette az Ukrajna és Lengyelország között vándorló ukránok gyermekgondozási ellátását, és minden egyes alkalommal, amikor visszatérnek Lengyelországba, újból kérelmezniük kell – kivéve azokat, akik 30 napon belül visszatérnek.⁸⁶ Lengyelország azt is tervezi, hogy

---

⁷⁹ FUSIEK 2022.

⁸⁰ FUSIEK 2022.

⁸¹ UO.

⁸² UO.

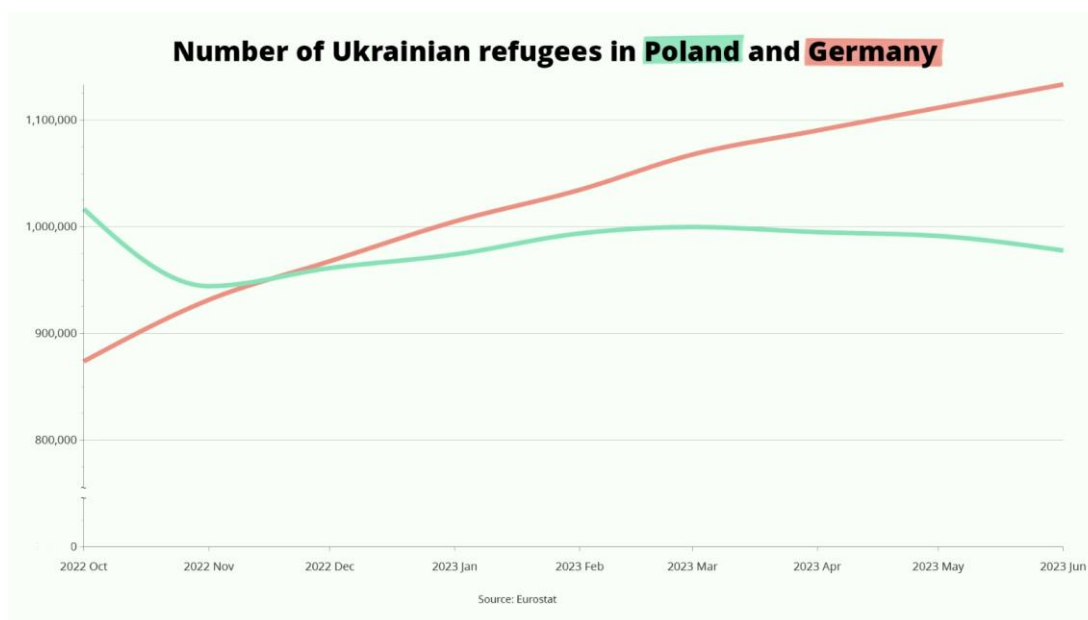
⁸³ UO.

⁸⁴ UO.

⁸⁵ ERLING – MINDER 2023.

⁸⁶ KRZYSZTOSZEK 2023.

2024-ben korlátozza az ukrán menekültek kiváltságait az integráció felgyorsítására irányuló erőfeszítések részeként.⁸⁷ Az erőfeszítések ellenére 2023 júliusára az ukrán menekült gyermekeknek csak a fele iratkozott be lengyel iskolába, és ezt a problémát az UNICEF Menekültügyi Hivatala és a lengyel Oktatási és Tudományos Minisztérium kezdeményezései révén igyekeznek megoldani, amelyek célja az ukrán menekültek, különösen a gyermekek oktatásának előmozdítása.⁸⁸

5. ÁBRA: UKRÁN MENEKÜLTEK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA LENGYELORSZÁGBAN ÉS NÉMETORSZÁGBAN⁸⁹

Az Eurostat adatai szerint Lengyelország „elveszíti a harcot” az ukrán menekültekért Németországgal szemben: Lengyelországban 1,02 millió, Németországban pedig 1,13 millió ukrán menekült van, holott Lengyelország krónikus munkaerőhiánnyal küzd, fogyatkozó és öregedő népessége miatt pedig égető szüksége van ukrán munkaerőre.⁹⁰ A Nemzetközi Mentőbizottság 2023-as védelmi monitoring jelentéséből kiderül, hogy a menekültek 55%-a tapasztalt munkaerőpiaci diszkriminációt, beleértve a kizsákmányolást és a lengyel munkatársaikénál alacsonyabb fizetést.⁹¹ Továbbá 32%-uk negatív változást észlelt a háztartásában, mióta Lengyelországban tartózkodik, és a menekültek 30%-a jelenleg úgy nyilatkozik, hogy szívesebben térne vissza Ukrajnába. Bár Lengyelország 88%-os elfogadottságot tanúsított az ukránok iránt, az ukránellenes érzelmek kezdenek kialakulni, a menekültek 35%-a számolt be a helyi

⁸⁷ FORNUSEK 2023.

⁸⁸ UNICEF 2023.

⁸⁹ PTAK 2023.

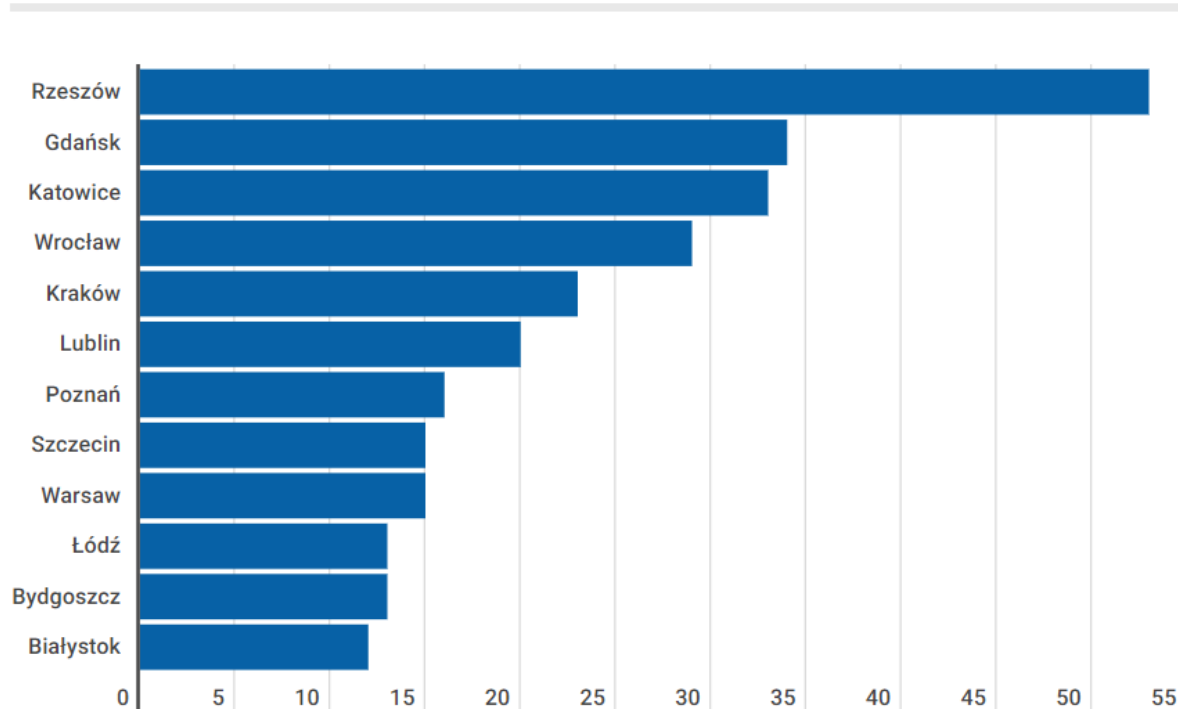
⁹⁰ PTAK 2023.

⁹¹ INTERNATIONAL RESCUE COMMITTEE 2023.

lakossággal való feszültségekről, amit a stabilitás hiánya súlyosbít, különösen a jövedelem, a foglalkoztatás és a lakhatás terén.⁹²

Increase in the population of Polish cities since Russia's invasion of Ukraine

(in %)

1. ÁBRA: LENGYEL VAJIDASÁGOK NÉPESSÉGVÁLTOZÁSA AZ UKRÁN MENEKÜLTEKNEK KÖSZÖNHETŐEN⁹³

Csehország

Csehország 2022-2023 során történelme legnagyobb migrációs áramlatát élte át, amelynek jelentős részét az ukrán menekültek teszik ki. Az egy főre jutó ukránok befogadásában Csehország az EU élén áll: ezer lakosra 32,2 menekült jut, ami meghaladja Lengyelország, Észtország és az EU átlagát.⁹⁴ Az ukránok már a háború 2022-es eszkalálódása előtt is Csehország legnagyobb bevándorlói csoportját alkották, hozzájárulva az ország képzett munkaerőjéhez.⁹⁵ Ugyanakkor, bár a menekültek 67%-a gazdaságilag aktív, 41%-uk jelentősen a képzettségük alatt dolgozik, így gyakorlatilag olcsó munkaerőként szolgálnak a cseh ipar számára.⁹⁶ Ennek köszönhetően a menekülteknek csak 10%-a szándékozik tartósan Csehországban maradni,

⁹² INTERNATIONAL RESCUE COMMITTEE 2023.

⁹³ FUSIEK 2022.

⁹⁴ SYBERA 2023.

⁹⁵ UO.

⁹⁶ SYBERA 2023.

míg a többség Ukrajnába tervez visszatérni.⁹⁷ A belügyminisztérium szerint az egészségügyi és az oktatási rendszer nem terhelődött túl. Mindazonáltal az Ukrajnából származó felsőfokú végzettségek elismerése továbbra is ritka. A cseh nyelv ismerete elengedhetetlen az ukrán menekültek számára ahhoz, hogy tisztességes fizetéssel járó állást kapjanak, éppen ezért az állam esti tanfolyamokat kínál a nyelvtanulás megkönnyítésére.⁹⁸ A menekültjóléti támogatás nettó nyereséget eredményezett az ukrán menekültek számára, akik hozzájárulnak a cseh munkaerőpiachoz és adót fizetnek. Az ukrán menekültek kétharmada azonban továbbra is a szegénységi küszöb alatt él Csehországban.⁹⁹ A cseh társadalom kezdetben hatalmas támogatást mutatott Ukrajna és a menekültek iránt, amit olyan kampányok példáltak, mint az „Ajándék Putyinnak”, amely közel 1,24 millió eurót gyűjtött össze Ukrajna számára.¹⁰⁰ A politika azonban megváltozott: a Lex Ukrajna V (*Lex Ukrajina V*) (jelentősen csökkentette az ukránok pénzügyi támogatását, akiknek most már maguknak kell fedezniük lakhatási költségeiket).¹⁰¹

A közelmúltban történt incidensek, mint például a Nicolas Dirda-ügy, amikor egy cseh roma férfit halálosan megkéselt egy ukrán menekült Brünmben, a roma közösség körében tiltakozást váltottak ki az ukrán menekültek befogadása ellen, faji megkülönböztetésre hivatkozva, különösen annak fényében, hogy jelen pillanatban az országban kevesebb roma él, mint ukrán menekült.¹⁰² Ezeket a feszültségeket politikai influenszerek – pl. David Mezei, egy roma-párti és ukránellenes aktivista – szítják.¹⁰³ Egyes politikai pártok saját hasznukra használták ki a roma közösség csalódottságát a menekültek fokozott támogatása miatt, annak ellenére, hogy minimális politikai változásokat kezdeményeztek részükre, köztük az Andrej Babis vezette ANO és a Tomio Okamura vezette SPD, akik pártjaikat a roma „gettókban” népszerűsítették.¹⁰⁴ A gyakran oroszbarát kommunikációt folytató politikai pártok ukránellenes érzelmeiket az ukrán menekültekre irányították, platformot teremtve a dezinformációs hálózatoknak, az orosz és belorusz médiumok pedig ezeket a narratívákat támogatják.

---

⁹⁷ UO.

⁹⁸ PALATA 2023.

⁹⁹ SYBERA 2023.

¹⁰⁰ UO.

¹⁰¹ UO.

¹⁰² GOSLING 2023.

¹⁰³ UO.

¹⁰⁴ SYBERA 2023.

Bulgária

Bulgáriában több városba is érkeztek ukrán menekültek, elsősorban Szófiába, Várnába, Plovdivba és Burgaszba, ahol menedéket és támogatást keresnek.¹⁰⁵ A bolgár kormány a Minisztertanács támogatásával humanitárius programot vezetett be, amely szállodákkal együttműködve napi szállást biztosít a menekültek számára, a költségeket pedig a kormány fedezi. A programban kizárólag a külföldi regisztrációs kártyával rendelkező, illetve 2024. március 4-e előtt le nem járó ideiglenes védelem alatt álló személyek vehetnek részt.¹⁰⁶ Bulgária továbbá részt vesz különböző nemzetközi projektekben az ukrán menekültek támogatására. Az Európai Szociális Alap és a Bulgáriában működő Kohéziós és Európai Területek Helyreállítási és Segítségnyújtási Alapja kezdeményezte a „Szolidaritás” projektet, amely több mint 9 000 ukránnak segít a karrierük és életük újjáépítésében.¹⁰⁷ Emellett szervezetek koalíciója, köztük a WHO bulgáriai országos irodája, a belügyi, oktatási és egészségügyi minisztérium, az UNICEF, az UNHCR, az IOM, a bolgár Vöröskereszt és különböző nem kormányzati szervezetek egyesítették erőiket a Bulgáriába érkező menekültek szükségleteinek kielégítésére.¹⁰⁸ Ezek az együttműködési projektek elsősorban az egészségüggyel kapcsolatos kérdésekre összpontosítanak, menedéket, élelmet, orvosi ellátást, higiéniai termékeket, ruházatot és oktatási támogatást nyújtanak az ukrán menekülteknek.

Románia

Romániában az ukrán menekültek jelentős többsége, mintegy 90%-a nő és gyermek.¹⁰⁹ Románia vonzó célponttá vált e menekültek számára, mivel közel van Ukrajnához, ugyanakkor az uniós tagság előnyeit is kínálja, és viszonylag költséghatékony lehetőség.¹¹⁰ A román kormány az olyan nem kormányzati szervezetekkel, mint a Dán Menekülttanács (DRC) és az olyan nemzetközi civil szervezetekkel, mint az UNHCR, együttműködve jelentős erőfeszítéseket tett a menekültek támogatására. Minden menekült család 2 000 lejt kap, valamint további 750 lejt a szállásköltségekre és 600 lejt a havi élelmezési költségekre.¹¹¹ A támogatási keret magában foglalja az első három hónapra szóló ideiglenes védelmet, majd a nemzeti munkaügyi hivatalnál történő regisztrációt és a gyermekek iskolai beiratkozását. Öt hónap elteltével a jogosultság a gyermekek foglalkoztatásától és iskolai beiratkozásától függ, kivéve az időseket, a fogyatékkal élő személyeket, a két év alatti gyermekek gondozóit és a három év alatti fogyatékkal élő gyermekek gondozóit. Bár a kezdeti fogadtatás csodálatra méltó volt, néha kaotikussá vált – szemben a jelenlegi humanitárius válaszlépésekkel, melyek hiányosak.

---

¹⁰⁵ WHO 2022.

¹⁰⁶ SCHEGENVISAINFO 2023B.

¹⁰⁷ EUROPEAN COMMISSION 2022.

¹⁰⁸ WHO 2022.

¹⁰⁹ CONE 2023.

¹¹⁰ HOLM 2023.

¹¹¹ UNHCR ROMANIA 2023.

¹¹² A civil kezdeményezések, bár szívből jövőek voltak, pénzügyi korlátokba ütköztek, és a társadalomban – részben az emelkedő gázárak miatt – egyre nagyobb szolidaritási fáradtságot váltottak ki. E kihívások kezeléséhez több finanszírozásra van szükség a nem kormányzati szervezetek és a civil társadalom számára, valamint pénzügyi és technikai támogatásra az önkormányzatok számára. Az UNHCR aktívan részt vesz a többcélú készpénzsegély nyújtásában Romániában, valamint a kormány által támogatott programok tudatosításában.¹¹³ A bukaresti RomExpo a regisztráció és a kritikus információkhoz való hozzáférés központi csomópontjaként szolgál, mint például az ideiglenes védelemre vonatkozó dokumentumok kiadása, az UNHCR regisztrációja és a készpénzsegélyprogramok, amelyeket a Bevándorlási Hivatal és az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége támogat.¹¹⁴

OROSZORSZÁG ÉS BELARUSZ

Az Oroszországban tartózkodó menekültek pontos száma továbbra is tisztázatlan, a becslések százezrektől akár ötmillióig terjednek, az elcsatolt és megszállt területek, valamint a kényszerített áttelepítések és honosítások miatt kialakult bonyolult helyzet miatt.¹¹⁵ Emberi jogi visszaélésekről érkeztek jelentések, beleértve a menekültek kötelező biztonsági átvilágítását vagy „szűrését” az orosz területekre való belépés előtt.¹¹⁶ Ezen túlmenően az árván maradt ukrán gyermekek kényszertranszferek és deportálás áldozatai voltak az orosz ellenőrzés alatt álló területekre, amint arról az ENSZ és a Nemzetközi Büntetőbíróság is beszámolt.¹¹⁷ Oroszországot azzal vádolják, hogy rendszeresen megsérti a nemzetközi jogot, mivel nem biztosít humanitárius folyosókat az evakuáláshoz.¹¹⁸ Ez magában foglalja az ukrán menekültek erőszakos áthelyezését az ellenség által ellenőrzött területekre, például Mariupolból, amit Oroszország „humanitárius evakuálásként” címkéz.¹¹⁹ Ezek az intézkedések ellentétesek a nemzetközi joggal, amely tiltja az erőszakos áthelyezéseket, és hangsúlyozza a kitelepítettek hazatérését az otthonaikba, amint az ellenségeskedések megszűnnek. Figyelemre méltó, hogy Oroszország már a konfliktus eszkalálódása előtt is „evakuálta” az ukránokat a korábban megszállt luhanszki és donyeckai területekről, „menekülteknek” nevezve őket.¹²⁰

Kelet-Ukrajnában a civilek számára gyakran kihívást jelent a közvetlen konfliktus elől való menekülés, és egyes esetekben az egyetlen lehetséges útvonal az Oroszországba való átvonulás. Néhány ukrán menekült önként választja Oroszországot különböző okokból, többek kö-

---

¹¹² CONE 2023.

¹¹³ HOLM 2023.

¹¹⁴ UO.

¹¹⁵ TENISHEVA 2023.

¹¹⁶ UO.

¹¹⁷ UO.

¹¹⁸ GESSEN 2023.

¹¹⁹ HINNANT – ANNA – STEPANENKO – EL DEEB 2022.

¹²⁰ GESSEN 2023.

zött azért, mert nem áll módjukban Európába költözni, erősek kötelékeik Oroszországhoz, folyékonyan beszélik az orosz nyelvet, és az orosz közösségbe való beilleszkedés vélt könnyebbsége miatt.¹²¹ Oroszország 2022 júliusában egyszerűsített állampolgársági eljárást vezetett be az ukránok számára, amelynek egyetlen feltétele a kérelem benyújtása és az útlevel bemutatása, ami egyszerűbb, mint a hivatalos menekültstátusz megszerzése Oroszországban.¹²² Az Oroszországban élő ukrán menekültek ingyenes sürgősségi orvosi ellátásban, oltásokban, szűrésekben és rendelésekben részesülnek, bár ez a támogatás Európa más helyeihez képest viszonylag szerény. Emellett további havi száz dolláros anyagi juttatást is kapnak.¹²³ Oroszország azonban 2023 márciusától felfüggesztette az ukrán menekültek pénzügyi támogatását.¹²⁴

Az Oroszországban élő menekültek előtt álló kihívások közé tartoznak a magas megélhetési költségek, a minőségi oktatás biztosítása gyermekeik számára, a szükséges dolgokhoz, például az élelmiszerhez és a ruházathoz való hozzáférés, valamint a szükséges dokumentumok beszerzése. Oroszország-szerte mintegy 1 300 ideiglenes tartózkodási központ áll rendelkezésre az ukránok számára, és a kapcsolatokkal vagy támogatással nem rendelkező menekültek egy részét az orosz Távol-Kelet városaiba, pl. Vlagyivosztokba és Habarovszkba küldik.¹²⁵ Az önkéntes áttelepüléshez ösztönzőket kínálnak nekik, többek között készpénzfizetést, lakhatási támogatást, orosz állampolgárságot és ingyenes földterületet. Ezen ajánlatok ellenére Vlagyivosztok a 11. legdrágább város Oroszországban, meghaladja Moszkva és Szentpétervár megélhetési költségeit.¹²⁶

A rendkívül kiszolgáltatott helyzetben lévő ukránok áttelepítését az Ukrajnai Polgári Szabadságjogok Központja úgy látja, hogy ezzel próbálnak nyomást gyakorolni rájuk, hogy tanúsodjanak Ukrajna ellen, és népesítsék be Oroszország elszigetelt, nehéz gazdasági helyzetben lévő régióit.¹²⁷ A Moszkvába áttelepített menekültek számáról korlátozott információk állnak rendelkezésre, egyes jelentések szerint egyetlen menekült sem kapott szállást a Föderáció fővárosában, az orosz tisztviselők korábbi ígéretei ellenére.¹²⁸ Továbbá egyes idős ukrán állampolgároknak csak régi szovjet útlevelük van ukrán lakhelyet igazoló dokumentumokkal, és az áttelepítések óta nem tudják elhagyni Oroszországot.¹²⁹

---

¹²¹ TENISHEVA 2023.

¹²² UO.

¹²³ GESSEN 2023.

¹²⁴ BNE INTELLINEWS 2023.

¹²⁵ HINNANT – ANNA – STEPANENKO – EL DEEB 2022.

¹²⁶ MCLEAN – KENT – TYMOTSKO – FEATHERSTONE 2023.

¹²⁷ HINNANT – ANNA – STEPANENKO – EL DEEB 2022.

¹²⁸ UO.

¹²⁹ UO.

The locations of more than two dozen temporary accommodations confirmed by AP for Ukrainians who were brought into Russia.

7. ÁBRA: AZ UKRÁNOK SZÁMÁRA KIALAKÍTOTT IDEIGLENES LAKÓHELYEK ELHELYEZKEDÉSE OROSZORSZÁGBAN, NÉMELYEK TÖBBEZER KILOMÉTERRE UKRAJNÁTÓL¹³⁰

Belaruszban a menekültek pontos száma továbbra sem ismert, de a belorusz állami határbiztonság szerint körülbelül 120 000 ukrán állampolgár érkezett.¹³¹ A Belaruszban tartózkodó ukrán menekülteknek azonban csak a fele kapott bármilyen pénzügyi támogatást a belorusz kormánytól. Az IOM szerint Belaruszban a legsürgetőbb szükségletek közé tartozik az általános tájékoztatás, a pénzügyi támogatás, a személyes higiéniai cikkek és az élelmiszer. Szerencsére Belaruszban az ukránokkal szemben általában nem tapasztalható diszkrimináció. Az IOM szerint az ott tartózkodó menekültek 95%-a nem számolt be diszkriminációról.¹³²

¹³⁰ HINNANT – ANNA – STEPANENKO – EL DEEB 2022.

¹³¹ BELTA 2023.

¹³² IOM BELARUS 2023.

ELVÁNDORLÁS EURÓPÁN KÍVÜLRE

Egyesült Államok

A Biden-adminisztráció által indított „Összefogás Ukrajnáért” program célja 100 000 ukrán menekült befogadása volt, és a végeredmény messze meghaladta ezt a célt: több mint 270 000 menekült érkezett az Egyesült Államokba.¹³³ Ez a program az ukrán menekülteknek ideiglenes védett státuszt (TPS) biztosít, amely munkavállalási engedélyt és védelmet nyújt számukra a kitoloncolással szemben, és amelyet a Belbiztonsági Minisztérium 2022-ben hozott létre. A TPS-t eredetileg 1990-ben hozták létre, hogy menedéket nyújtson a háború sújtotta régiókból érkező migránsoknak, és jelenleg számos más országból származó egyénekre is kiterjed, köztük venezuelaiakra, nicaraguaiakra és mauritániaiakra.¹³⁴ A TPS-státuszt 2023 augusztusában 2025. április 19-ig meghosszabbították, így az ukrán menekültek továbbra is élvezhetik ezt a védelmet.¹³⁵ Bár létezik hivatalos menekültprogram, sok ukrán úgy dönt, hogy Mexikón keresztül lépi át a határt, hogy az Egyesült Államokban keressen menedéket.¹³⁶ Az ukrán menekültek legnagyobb koncentrációja olyan városokban található, mint New York, Chicago, Seattle és Sacramento.¹³⁷

Kanada

Kanada több mint 160 000 ukrán menekültnek ad otthont, így az országukból menekülő ukránok egyik legfontosabb célpontja.¹³⁸ Már a háború kiéleződése előtt is Kanadában volt a legnagyobb ukrán diaszpóra Ukrajnán és Oroszországon kívül, mintegy 1,4 millió ukrán lakossal.¹³⁹ A Kanadába irányuló ukrán migráció történetét több hullám jellemzi, köztük az első hullám 1897-ben, amikor Clifford Sifton belügyminiszter felhívást kezdeményezett az Ukrajnából történő áttelepülésre, majd ezt követték az első világháború, a második világháború és a Szovjetunió 1991-es felbomlása alatti hullámok.¹⁴⁰ A Kanadába irányuló ukrán migráció legutóbbi hulláma 2014-ben kezdődött, miután Oroszország először támadta meg Ukrajnát és annektálta a Krímet.¹⁴¹ Az ukránok jelenleg Kanada teljes lakosságának 4%-át teszik ki.¹⁴² Az ukrán menekültek támogatására Kanada 2022 márciusában Ukrajnával együttműködve sürgősségi utazási programot hozott létre, amely lehetővé teszi minden ukrán számára, hogy

---

¹³³ AINSLEY 2023.

¹³⁴ MONTOYA-GALVEZ 2023.

¹³⁵ SPAGAT 2023.

¹³⁶ AINSLEY 2023.

¹³⁷ SPAGAT 2023.

¹³⁸ PAAS-LANG 2023.

¹³⁹ UO.

¹⁴⁰ UMANSKY 2023.

¹⁴¹ UO.

¹⁴² UO.

három évig Kanadában éljen és dolgozzon, egyszerűsített vízumeljárás mellett.¹⁴³ Továbbá 2023. október 23-án új menekültprogram indul az ukránok számára, amely állandó tartózkodási státuszt biztosít minden családjával együtt érkező ukránnak.¹⁴⁴

<i>Wave #</i>	<i>Years</i>	<i>Number of Immigrants</i>	<i>Sources</i>
1	1897-1914	150,000	Government of Canada 2020
2	1920-1941	67,000	Ukrainian World Congress
3	1945-1952	30,000	Hou & Yan 2020
4	1991-2016	112,000	Hou & Yan 2020
5	2017-2021	14,000	IRCC 2022
6	2022-	148,313	IRCC 2023

8. ÁBRA: AZ UKRÁNOK KANADÁBA TÖRTÉNŐ VÁNDORLÁSÁNAK TÖRTÉNELMI HULLÁMAI ÉS ARÁNYAI¹⁴⁵

Israel

Izrael több mint 14 000 ukrán menekültnek nyújtott menedéket.¹⁴⁶ Az Izraelbe irányuló ukrán migráció történetét számos érkezési hullám jellemzi, a jelentős beáramlás a Szovjetunió bukása után, az 1990-es években történt, az alijázás¹⁴⁷ jelenségének köszönhetően.¹⁴⁸ 2014-ben az ukrán menekültek első, több tízezres nagyságrendű hulláma a „beszivárgók” kérdése miatti társadalmi pánikot eredményezett.¹⁴⁹ Ekkor az izraeli bevándorlási hatóságok olyan politikát vezettek be, amely felgyorsította a menedékjog elutasítását azon ukrán, grúz vagy orosz menedékkérők esetében, akik nem tudták kellően bizonyítani a személyes üldöztetést olyan kritériumok alapján, mint a vallás, a faj, a nemzetiség, a politikai hovatartozás vagy a szexuális preferencia.¹⁵⁰ Ez a politika 2022-ben megváltozott.¹⁵¹ Izraelben jelentős vita alakult ki arról, hogy be kell-e fogadni a nem zsidó ukránokat, ám a kormány végül engedélyezte a belépésüket. Továbbra is érvényben van Izrael kiutasítás-ellenes politikája, amely tartózkodik a menekültek kitoloncolásától, még akkor is, ha lejárt a turistavízumuk vagy illegálisan léptek

¹⁴³ PAAS-LANG 2023.

¹⁴⁴ PAAS-LANG 2023.

¹⁴⁵ UO.

¹⁴⁶ SAMBER 2023.

¹⁴⁷ Az alija a zsidók bevándorlását jelenti Izrael Állam területére 1948 óta. Alijázásra bárki jogosult a visszatérési törvény alapján, akinek legalább egyik nagyszülője zsidó.

¹⁴⁸ KRÄMER 2022.

¹⁴⁹ PEX

¹⁵⁰ PEX

¹⁵¹ UO.

be az országba.¹⁵² A zsidó ukránok a visszatérési törvény értelmében igénybe vehetik a gyorsított alijázást, míg a nem zsidó ukránok ideiglenes védelmet kapnak.¹⁵³ Izrael lehetőséget biztosított az ukrán menekültek számára, hogy az országban dolgozzanak, feltéve, hogy fenn tartanak egy „menedékkérői letéti számlát”, amelyen külön gyűjtik a keresetük egy részét, és amelyhez nem férnek hozzá. Az izraeli kormány menekültválság-kezelési programja, az „Izrael Garantálja Művelet” néven ismert program felelős az ukrán menekültválság kezeléséért.¹⁵⁴ Ebben a sürgősségi igazgatásban több szervezet vesz részt, köztük a Szociális Szolgáltatások Minisztériuma, a Közös Elosztási Bizottság és a Magen David Adom Országos Sürgősségi Szolgálat. Az Izraelben tartózkodó ukrán menekültek többsége olyan területeken telepedett le, mint Bat Yam, Haifa, Ashkelon, Petah Tikvah, Ashdod és Netanya.¹⁵⁵ Azonban 2023 augusztusában Izrael befagyasztotta az ukránok egészségügyi ellátását a minisztériumok közötti vitákból eredő költségvetési megszorítások miatt.¹⁵⁶

Japán

A világ egyik legszigorúbb menekültpolitikájáról ismert Japán meglepte a nemzetközi közösséget azzal, hogy rendkívül gyorsan megkezdte az ukrán menekültek befogadását. A váratlanul tűnő lépés mögött az áll, hogy az ukrán menekültek túlnyomórészt magasan képzettek, ami potenciális megoldást kínál Japán jelenlegi munkaerőpiaci kihívásaira és demográfiai csökkenésére.¹⁵⁷ Bár Japán továbbra is konzervatív társadalom hírében áll, ahol viszonylag magas a menekültellenes érzelmek és a diszkrimináció szintje, a sürgető munkaerőigény és a képzett ukrán menekültek által az országnak nyújtott hozzájárulás motiválta ezt a befogadóbb megközelítést. Az ukrán menekültek Japánban egyéves tartózkodási engedélyt kapnak, amely meghosszabbítható, így rövid távú vízummal vehetnek részt az ország munkaerőpiacán.¹⁵⁸ Lényeges megjegyezni, hogy Japán menekültpolitikája szigorúan betartja a menekültügyi egyezményben foglalt kritériumokat, amelyek szerint az egyéneknek bizonyítaniuk kell, hogy megalapozottan félnek az üldöztetéstől, például faji, vallási, nemzetiségi, egy adott társadalmi csoporthoz való tartozás vagy politikai vélemény miatt.¹⁵⁹ Az érintetteknek továbbá az állampolgárságuk szerinti országon kívül kell tartózkodniuk, és nem tudnak vagy nem akarnak visszatérni oda, vagy ott védelmet kérni. Ez a szigorú meghatározás jelentősen korlátozza a Japánban menekültstátuszra jogosult személyek számát. Az ország történelmileg „hátsó ajtós politikát” alkalmazott, amely sürgősségi intézkedéseket tartalmazott, amelyeket eseti, országokénti alapon alkalmaztak, és amelyekre korábban Afganisztán és Mianmar is volt példa,

¹⁵² UO.

¹⁵³ STAFF 2023.

¹⁵⁴ KRÄMER 2022.

¹⁵⁵ I24 NEWS 2022.

¹⁵⁶ STAFF 2023.

¹⁵⁷ SCHROEN 2023.

¹⁵⁸ TAKAHARA 2023.

¹⁵⁹ UO.

bár viszonylag kis számban.¹⁶⁰ Ukrajna azonban egyedi esetet jelentett azzal, hogy különleges körülményei miatt több mint kétezer menekültet fogadott be.

KILÁTÁSOK A KÖZELJÖVŐRE

Az Európában jelenleg is fennálló munkaerőpiaci válság, amelyet az ukrán menekültek beáramlása súlyosbít, jelentős kihívásokat és lehetőségeket rejt magában. Bár e menekültek közel 90%-a nő és gyermek, a munkaképes munkaerő Európába való bejutását korlátozó egyik döntő tényező az ukrán hadiállapot, amely korlátozza a 18 és 60 év közötti férfiak számára az ország elhagyását.¹⁶¹

Az ukrán gyermekek tömeges beáramlása miatt a fogadó országokban az oktatási megközelítések sokszínűségére van szükség.¹⁶² Svédország és Finnország személyre szabott tanulási terveket fogadott el, Portugália kétnyelvű tananyagokat, Litvánia és Spanyolország pedig ukrán nyelvű tananyagokat kínál. Franciaország és az Egyesült Királyság a nyelvi támogatásra összpontosít, míg Romániában korlátozott számú iskola rendelkezik ukrán nyelvi programmal. Moldova és Törökország nyári táborokat szervezett, hogy segítse az ukrán gyerekek nyelvtanulását. Az oktatási kihívások mellett egyre nagyobb aggodalomra ad okot a szolidaritás fáradása, az ukrániai roma menekültekkel szembeni durva megkülönböztetés, valamint továbbra is jelentős a munkaerő iránti igény az olyan ágazatokban, mint az IT, a textilipar, az építőipar és a turizmus.¹⁶³ Míg egyes országok, amelyek korlátozó migrációs politikával rendelkeznek, szívesen fogadják az ukrán munkavállalókat, mások, mint például Lengyelország, túlterheltek.¹⁶⁴ A helyi nyelv elsajátítása kihívást jelenthet a menekültek számára, de az Európában élő ukrán menekültek 50%-a talált munkát, részben a sok ágazatban tapasztalható nagy munkaerő-keresletnek köszönhetően.¹⁶⁵ A foglalkoztatás minőségét azonban befolyásolhatja az az érdeklentét, hogy az ukránok a rövid távú foglalkoztatást részesítik előnyben, míg az európai országok a hosszú távú integrációra helyezik a hangsúlyt.¹⁶⁶

---

¹⁶⁰ TAKAHARA 2023.

¹⁶¹ KARASAPAN 2022.; BOTELHO 2022.

¹⁶² KARASAPAN 2022.

¹⁶³ VOA 2022.

¹⁶⁴ UO.

¹⁶⁵ KARASAPAN 2022.

¹⁶⁶ THE NEW VOICE OF UKRAINE 2023.

A háború előtti ukrán diaszpóra létfontosságú szerepet játszott az újonnan érkezők európai társadalmakba való beilleszkedésének segítésében.¹⁶⁷ A migráns munkavállalók egyre fontosabbá váltak az EU-ban: a kulcsfontosságú munkavállalók¹⁶⁸ 13%-a migráns, emellett az európai munkaerő 2013-2023 közötti növekedésének 70%-át is bevándorlók adták.¹⁶⁹

Szolidaritási válság

A „szolidaritási fáradtság” aggodalomra ad okot, elsősorban a lakosság többségét kitevő, közepes jövedelmű családokat érintő megélhetési válság miatt.¹⁷⁰ Ezt a jelenséget tovább súlyosbítja a menekülteket segítő programok közvetlen szociális finanszírozásának közelmúltbeli hiánya. Lodewijk Asscher, az Európai Bizottság Ukrajna-tanácsadója szerint ez a fáradtság rávilágít arra, hogy ismét hangsúlyt kell fektetni a nagyszámú ukrán menekült támogatására és befogadására.¹⁷¹ A jelenlegi helyzetben mintegy 27 millió uniós polgár alulfoglalkoztatott vagy munkanélküli, ami tovább növeli a helyzet kezelésének sürgősségét.¹⁷² E kihívás enyhítése érdekében egyre nagyobb szükség van a civil társadalmi szervezetek pénzügyi kompenzációjára, valamint az állami kapacitásba történő fokozott beruházásokra, hogy megfelelő lakhatást, iskoláztatást, nyelvi képzést és munkalehetőségeket biztosítsanak a menekültek számára, ami végső soron hozzájárul a befogadó társadalmak terheinek enyhítéséhez.

ÖSSZEGZÉS

Az ukrainai menekültek Európába és más régiókba irányuló beáramlása a jelenlegi konfliktus miatt nemcsak a befogadó nemzetek ellenálló képességét tette próbára, hanem a humanitárius válaszok összetettségét és sokrétűségét is kiemelte. Amint azt megvizsgáltuk, az országok világszerte számos kihívással és felelősséggel szembesültek a válság kezelése során, a menedék és az egészségügyi ellátás biztosításától kezdve a nyelvi akadályok kezelésén át a munkaerőpiaci integrációig. Ez a menekülthullám, amelynek során több mint kétmillió kitelepített ukrán keresett menedéket a legkülönbözőbb országokban, kényes egyensúlyt követelt meg a befogadó társadalmak és az újonnan érkezők között, amit nem mindig volt könnyű elérni.

Miközben számos nemzet figyelemre méltó szolidaritást és támogatást tanúsított az ukrán menekültek iránt, egyidejűleg olyan kihívásokkal is meg kellett küzdeniük, mint a „szolidaritási fáradtság”, a szociális szolgáltatások iránti megnövekedett igények és bizonyos esetekben a diszkrimináció. Továbbá, a folyamatos gazdasági küzdelmek és a különböző ágazatokban

---

¹⁶⁷ DESIDERIO – HOOPER 2022.

¹⁶⁸ Olyan munkavállaló, aki a közösség számára létfontosságúnak tekintett szerepet tölt be, különösen az egészségügy, az oktatás, a biztonság vagy az infrastruktúra területén.

¹⁶⁹ SARRATS 2023.

¹⁷⁰ BANIYA 2023.

¹⁷¹ UO.

¹⁷² UO.

tapasztalható elsöprő munkaerő-kereslet egyedülálló lehetőségeket kínál az integrációra és a növekedésre, ugyanakkor a kizsákmányolás és a nem megfelelő munkakörülmények lehetőségét is felveti. Az ukrajnai menekültválság rávilágított a nemzetek nagylelkűségére és az ilyen jelentős emberáradat befogadásakor felmerülő összetett kihívásokra.

Végző soron az ukrán menekültek hosszú távú szükségleteinek és törekvéseinek kielégítéséhez a kormányok, a civil társadalmi szervezetek és a nemzetközi közösség összehangolt erőfeszítéseire van szükség. A konfliktus folytatódásával a menekültek további pénzügyi támogatására, az oktatáshoz és a foglalkoztatáshoz való jobb hozzáférésre, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerültek jólétét biztosító összehangolt válaszlépésekre való felhívás továbbra is elengedhetetlen. Együttműködéssel a nemzetek kiaknázhadják az ukrajnai menekültekben rejlő lehetőségeket, megkönnyítve a befogadó társadalmakba való beilleszkedésüket, és egyúttal segítve új otthonuk gazdasági és társadalmi fejlődését.

FELHASZNÁLT IRODALOM

AINSLEY, Julia (2023): *U.S. has admitted 271,000 Ukrainian refugees since Russian invasion, far above Biden's goal of 100,000.* NBC, 2023.02.24. Forrás: <https://www.nbcnews.com/politics/immigration/us-admits-271000-ukrainian-refugees-russia-invasion-biden-rcna72177> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

ALAMI, Hafsa (2023): *Inequality in way France receives Ukrainians refugees, other migrants.* Anadolu Agency, 2023.02.22. Forrás: <https://www.aa.com.tr/en/europe/inequality-in-way-france-receives-ukrainians-refugees-other-migrants/2827582> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

ALIPOUR, Nick (2023): *Nearly half of Ukrainian refugees want to stay in Germany.* Euractiv, 2023.07.12. Forrás: <https://www.euractiv.com/section/migration/news/nearly-half-of-ukrainian-refugees-want-to-stay-in-germany/> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

AP (2023): *Ukrainian refugees helped push German population up 1.3% last year.* 2023.06.20. Forrás: <https://apnews.com/article/germany-population-increase-ukrainian-refugees-8b222a57a3c3d270238b867a15cb1ee4> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

BANIYA, Sudesh (2023): *EU warns of 'solidarity fatigue' after accepting Ukrainian refugees.* Euronews, 2023.06.07. Forrás: <https://www.euronews.com/2023/06/07/eu-warns-of-solidarity-fatigue-after-accepting-ukrainian-refugees> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

BARONIJAN, Hana - SOBRINO, Jimena - KOUSSAIFI, Hiba (2023): *Lives on hold: Understanding the experience of Ukrainian refugees and IDPs - July 2023.* Ipsos, 2023.07.10. Forrás: <https://www.ipsos.com/en/lives-hold-understanding-experience-ukrainian-refugees-and-idps-july-2023> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

BELTA (2023): *Belarus takes in almost 120,000 Ukrainian citizens since February 2022.* 2023.09.30. Forrás: <https://eng.belta.by/society/view/belarus-takes-in-almost-120000-ukrainian-citizens-since-february-2022-162153-2023/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

BILLING, Karolina Lindholm (2023): *Ukraine – UN Refugee Agency update on solutions and challenges to return and recovery amid ongoing war.* UNHCR, 2023.07.07. Forrás: <https://www.unhcr.org/news/briefing-notes/ukraine-un-refugee-agency-update-solutions-and-challenges-return-and-recovery> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

BNE INTELLINEWS (2023): *More than 5.5mn Ukrainian refugees have fled to Russia from Ukraine, survey finds half of refugees with no intention of going home.* 2023.03.29. Forrás: <https://intellinews.com/more-than-5-5mn-ukrainian-refugees-have-fled-to-russia-from->

[ukraine-survey-finds-half-of-refugees-with-no-intention-of-going-home-274307/](#) (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

BOSEN, Ralf (2023): *Ukraine's war refugees feel increasingly at home in Germany*. DW, 2023.07.14. Forrás: <https://www.dw.com/en/ukraines-war-refugees-feel-increasingly-at-home-in-germany/a-66237340> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

BOTELHO, Vasco (2022): *The impact of the influx of Ukrainian refugees on the euro area labour force*. European Central Bank, 2022.04.01. Forrás: https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/focus/2022/html/ecb.ebbox202204_03~c9ddc08308.en.html (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

CHANCEL, Eve (2022): *France's 100,000 Ukrainian refugees still struggle to get by*. Le Monde, 2022.12.30. Forrás: https://www.lemonde.fr/en/international/article/2022/12/30/france-s-100-000-ukrainian-refugees-still-struggle-to-get-by_6009676_4.html (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

CINCUROVA, Sara (2023): *After a year of war, millions of displaced still search for safety within Ukraine*. The New Humanitarian, 2023.03.07. Forrás: <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2023/03/07/displaced-ukraine-war> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

CONE, Devon (2023): *Romania Needs a Longer-Term Approach to Welcoming Displaced Ukrainians*. Refugees International, 2023.03.02. Forrás: <https://www.refugeesinternational.org/perspectives-and-commentaries/romania-needs-a-longer-term-approach-to-welcoming-displaced-ukrainians/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

DATA FRIENDLY SPACE (2023): *Ukrainian Crisis Situational Analysis - 31 August 2023*. Reliefweb, 2023.08.31. Forrás: <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukrainian-crisis-situational-analysis-31-august-2023> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

DESIDERIO, Maria Vicenza - HOOPER, Kate (2022): *Why the European Labor Market Integration of Displaced Ukrainians Is Defying Expectations*. Migration Policy Institute, 2022.10.01. Forrás: <https://www.migrationpolicy.org/news/european-labor-market-integration-displaced-ukrainians> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

ERLING, Barbara - MINDER, Raphael (2023): *Poland closes biggest refugee centre for Ukrainians*. Financial Times, 2023.09.01. Forrás: <https://www.ft.com/content/713f7254-83a8-4ae5-acb0-2480971314af> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

EURONEWS (2023a): *Why are Ukrainian refugees struggling to settle in Spain?* 2023.02.27. Forrás: <https://www.euronews.com/2023/02/27/why-are-ukrainian-refugees-struggling-to-settle-in-spain> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

EURONEWS (2023b): *Ukrainians leaving Poland for Germany as Europe cries out for workers.* 2023.09.12. Forrás: <https://www.euronews.com/2023/09/12/ukrainians-leaving-poland-for-germany-as-europe-cries-out-for-workers> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

EUROPEAN COMMISSION (2022): *Ukrainian refugees find work in Bulgaria.* 2022.09.30. Forrás: <https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/en/projects/ukrainian-refugees-find-work-bulgaria> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

EUROPEAN STABILITY INITIATIVE (2023): *Olga in Paris – Why are there so few Ukrainian refugees in France?* 2023.02.14. Forrás: <https://www.esiweb.org/publications/olga-paris-why-are-there-so-few-ukrainian-refugees-france> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

EWL MIGRATION PLATFORM - EWL FOUNDATION - CENTRE FOR EAST EUROPEAN STUDIES (2023): *From Poland to Germany - New Trends in Ukrainian Refugee Migration.* 2023. Forrás: <https://ewl.com.pl/en/report-from-poland-to-germany-new-trends-in-ukrainian-refugee-migration/> (Megtekintve: 2023. 10. 25.)

FORNUSEK, Martin (2023): *Poland says it may cut aid for Ukrainian refugees next year.* The Kyiv Independent, 2023.09.19. Forrás: <https://kyivindependent.com/poland-says-it-may-cut-aid-for-ukrainian-refugees-next-year/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

FUSIEK, Dawid A. (2022): *The needs of refugees.* European Investment Bank, 2022.11.28. Forrás: <https://www.eib.org/en/stories/ukrainian-poland-infrastructure-refugees> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

GENTLEMAN, Amelia (2023): *Ukrainian refugees struggling to find accommodation after leaving UK sponsors.* The Guardian, 2023.03.17. Forrás: <https://www.theguardian.com/world/2023/mar/17/ukrainian-refugees-struggling-to-find-accommodation-after-leaving-uk-sponsors> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

GESSEN, Masha (2023): *The Ukrainians Forced to Flee to Russia.* The New Yorker, 2023.08.14. Forrás: <https://www.newyorker.com/magazine/2023/08/21/the-ukrainians-forced-to-flee-to-russia> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

GOSLING, Tim (2023): *Roma pushed to turn on Ukrainian refugees in Czech Republic*. Aljazeera, 2023.08.14. Forrás: <https://www.aljazeera.com/features/2023/8/14/roma-pushed-to-turn-on-ukrainian-refugees-in-czech-republic> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

GOUVERNEMENT: *Livret d'accueil en France pour les déplacés d'Ukraine - Version 2*.

HEADON, Olivia (2023): *Need for Financial Assistance Grows as 5.1 Million People Remain Internally Displaced Across Ukraine*. IOM, 2023.07.11. Forrás: <https://www.iom.int/news/need-financial-assistance-grows-51-million-people-remain-internally-displaced-across-ukraine> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

HINNANT, Lori - ANNA, Cara - STEPANENKO, Vasilisa - EL DEEB, Sarah (2022): *'The mouth of a bear': Ukrainian refugees sent to Russia*. AP, 2022.07.21. Forrás: <https://apnews.com/article/ukraine-russia-refugees-mariupol-war-investigation-31880d51ae29818b6c3b04156aae38d5> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

HOLM, Alexandra Strand (2023): *Romania – a safe haven and transit point for Ukrainian refugees*. DRC, 2023.02.24. Forrás: <https://pro.drc.ngo/resources/news/romania-a-safe-haven-and-transit-point-for-ukrainian-refugees/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

I24 NEWS (2022): *Half of Ukrainian refugees who fled war to Israel are now gone*. 2022.08.25. Forrás: <https://www.i24news.tv/en/news/israel/society/1661407454-half-of-ukrainian-refugees-who-fled-to-israel-from-war-are-now-gone> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

IFRC (2023): *Ukraine one year on: seven things to know about the ongoing humanitarian crisis*. 2023.04.24. Forrás: <https://www.ifrc.org/article/ukraine-one-year-seven-things-know-about-ongoing-humanitarian-crisis> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

INTERNAL DISPLACEMENT MONITORING CENTRE (2023): *Country Profile - Ukraine*. 2023.05.24. Forrás: <https://www.internal-displacement.org/countries/ukraine> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

INTERNATIONAL RESCUE COMMITTEE (2023): *IRC Report Reveals Urgent Needs of Ukrainian Refugees in Poland Amidst Legal Uncertainty*. 2023.09.27. Forrás: <https://www.rescue.org/press-release/irc-report-reveals-urgent-needs-ukrainian-refugees-poland-amidst-legal-uncertainty> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

IOM (2023): *Ukraine Internal Displacement Report*. Round 23, June 2023.

IOM BELARUS (2023): *Refugees from Ukraine in Belarus: Needs, Intentions, and Integration Challenges*. 2023.09.25. Forrás: <https://belarus.iom.int/news/refugees-ukraine-belarus-needs-intentions-and-integration-challenges> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

KARASAPAN, Omer (2022): *Ukrainian refugees: Challenges in a welcoming Europe*. Brookings, 2022.10.14. Forrás: <https://www.brookings.edu/articles/ukrainian-refugees-challenges-in-a-welcoming-europe/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

KRÄMER, Tania (2022): *Ukrainian Jews seek refuge in Israel*. DW, 2022.03.23. Forrás: <https://www.dw.com/en/ukrainian-jews-seek-refuge-in-israel/a-61212852> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

KRZYSZTOSZEK, Aleksandra (2023): *Poland suspends benefits for thousands of Ukrainian refugees who left*. Euractiv, 2023.08.23. Forrás: <https://www.euractiv.com/section/politics/news/poland-suspends-benefits-for-thousands-of-ukrainian-refugees-who-left/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

LA MONCLOA (2023): *Spain exceeds 180,000 temporary protections for refugees from Ukraine*. 2023.07.07. Forrás: https://www.lamoncloa.gob.es/lang/en/gobierno/news/paginas/2023/20230707_ukrainian-refugees.aspx (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

MACHIN, Richard (2023): *Why thousands of Ukrainian refugees in the UK are now homeless*. The Conversation, 2023.08.23. Forrás: <https://theconversation.com/why-thousands-of-ukrainian-refugees-in-the-uk-are-now-homeless-210234> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

MCLEAN, Scott - KENT, Lauren - TYMOTSKO, Roman - FEATHERSTONE, Oscar (2023): *Some Ukrainians who fled Russia's war ended up in Siberia. It's unclear if or when they'll return home*. CNN, 2023.04.17. Forrás: <https://edition.cnn.com/2023/04/17/europe/ukrainians-russia-far-east-intl-cmd/index.html> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

MESKILL, Tommy (2023): *Ukrainian refugees to be housed in tented accommodation from next week*. RTE, 2023.09.01. Forrás: <https://www.rte.ie/news/ireland/2023/0901/1402835-ukraine-ireland/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

MONTOYA-GALVEZ, Camilo (2023): *U.S. expands Ukrainian immigration program to 167,000 new potential applicants*. CBS, 2023.08.18. Forrás: <https://www.cbsnews.com/news/ukraine-tps-temporary-protected-status-expansion-applications/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

O'MAHONY, Jennifer (2023): *Spanish bureaucracy leaves Ukrainians waiting for cash help*. AP, 2023.03.03. Forrás: <https://apnews.com/article/ukraine-war-refugees-spain-b03b0473c4adc3a7fb641d0a92a5e6fa> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

PAAS-LANG, Christian (2023): *Canada to launch new permanent residency program for Ukrainians fleeing war*. CBC, 2023.07.15. Forrás: <https://www.cbc.ca/news/politics/ukraine-canada-immigration-new-pathway-1.6907999> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

PALATA, Lubos (2023): *Well integrated: Ukrainian refugees in the Czech Republic*. DW, 2023.03.19. Forrás: <https://www.dw.com/en/ukrainian-refugees-in-the-czech-republic-the-integration-miracle/a-65002494> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

PASCUAL, Julia (2023): *France spent €634 million on hosting Ukrainians in 2022*. Le Monde, 2023.03.01. Forrás: https://www.lemonde.fr/en/france/article/2023/03/01/france-spent-634-mn-on-hosting-ukrainians-in-2022_6017765_7.html (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

PEX, Joshua: *Asylum in Israel for Ukrainians during the war with Russia*. DP. Forrás: <https://lawoffice.org.il/en/ukrainian-asylum-seekers-in-israel/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

PTAK, Alicja (2023): *Poland “losing race for Ukrainians” and “urgently needs migrants”, warn business leaders*. Notes from Poland, 2023.08.24. Forrás: <https://notesfrompoland.com/2023/08/24/poland-losing-race-for-ukrainians-and-urgently-needs-migrants-warn-business-leaders/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

SAMBER, Sharon (2023): *Ukrainian Refugees in Israel Build Resilience Through Leadership*. HIAS, 2023.05.25. Forrás: <https://hias.org/news/ukrainian-refugees-israel-build-resilience-through-leadership/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

SARRATS, Mireia Faro (2023): *Three lessons from Europe’s response to Ukrainian migration*. European Council on Foreign Relations, 2023.08.09. Forrás: <https://ecfr.eu/article/three-lessons-from-europes-response-to-ukrainian-migration/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

SCHENGENVISAINFO (2023a): *Italy Extends Temporary Protection Period for Ukrainian Refugees Until March 3*. 2023.01.27. Forrás: <https://www.schengenvisainfo.com/news/italy-extends-temporary-protection-period-for-ukrainian-refugees-until-march-3/> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

SCHENGENVISAINFO (2023b): *Bulgaria to Continue Paying For Ukrainians’ Accommodation in Hotels Until September 30*. 2023.07.04. Forrás:

<https://www.schengenvisainfo.com/news/bulgaria-to-continue-paying-for-ukrainians-accommodation-in-hotels-until-september-30/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

SCHENGENVISAINFO (2023c): *68,000 Ukrainian Refugees in Netherlands Engaged in Paid Labour*. 2023.09.29. Forrás: <https://www.schengenvisainfo.com/news/68000-ukrainian-refugees-in-netherlands-engaged-in-paid-labour/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

SCHROEN, Emily (2023): *Japan Welcomed This Ukrainian Refugee. Here's What He Had to Say About the Process*. *The Diplomat*, 2023.05.10. Forrás: <https://thediplomat.com/2023/05/japan-welcomed-this-ukrainian-refugee-heres-what-he-had-to-say-about-the-process/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

SCHULTZ, Teri (2023): *Netherlands: The refugees from Ukraine who now are in limbo*. DW, 2023.09.04. Forrás: <https://www.dw.com/en/netherlands-the-refugees-from-ukraine-who-now-are-in-limbo/a-66687671> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

SPAGAT, Elliot (2023): *Biden administration extends temporary legal status for Ukrainians living in U.S.* PBS News Hour, 2023.08.18. Forrás: <https://www.pbs.org/newshour/politics/biden-administration-extends-temporary-legal-status-for-ukrainians-living-in-u-s> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

STAFF, Toi (2023): *Health benefits for 14,000 Ukrainian refugees frozen due to lack of funds, gov't says*. *The Times of Israel*, 2023.08.24. Forrás: <https://www.timesofisrael.com/ukrainian-refugee-health-benefits-still-frozen-due-to-lack-of-funds-government-says/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

SYBERA, Albin (2023): *Ukrainian refugees become populist targets in Czechia*. BNE Intellinews, 2023.09.06. Forrás: <https://www.intellinews.com/ukrainian-refugees-become-populist-targets-in-czechia-291270/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

TAKAHARA, Kanako (2023): *Japan accepted over 2,300 Ukrainians last year. Is its refugee policy finally changing?* *The Japan Times*, 2023.02.22. Forrás: <https://www.japantimes.co.jp/news/2023/02/22/national/tokyo-refugee-policy/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

TÁRIK, Meszár (2022): *Az összes arab bevándorlónak Európa az úti célja? – Jelentés az arab országokban élő menekültek és bevándorlók helyzetéről*. *Horizont 2022/18*. Migrációkutató Intézet. Forrás: https://migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2022/06/20220627_HORIZONT_2022_18_tarik_meszar_az_osszes_ara

[b bevandorlonak europa az uti celja jelentes az arab orszagokban elo menekultek es bevandorlok helyzeterol.pdf](#) (Megtekintve: 2023. 10. 25.)

TENISHEVA, Anastasia (2023): *After 1.5 Years of War, Ukrainian Refugees in Russia Grapple With Assimilation Question.* The Moscow Times, 2023.08.01. Forrás: <https://www.themoscowtimes.com/2023/08/01/after-15-years-of-war-ukrainian-refugees-in-russia-grapple-with-assimilation-question-a82010> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

THE NEW VOICE OF UKRAINE (2023): *Europe struggling to plug workforce gaps with Ukrainian refugees, media reports.* 2023.07.21. Forrás: <https://english.nv.ua/nation/europe-struggling-to-plug-workforce-gaps-with-ukrainian-refugees-50340714.html> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

UMANSKY, Yuriy (2023): *Canada is facing the largest wave of Ukrainian immigration ever.* New Canadian Media, 2023.04.28. Forrás: <https://www.newcanadianmedia.ca/many-ukrainians-have-applied-for-a-visa-to-come-to-canada-but-many-of-them-choose-not-to-come/> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

UNHCR OPERATIONAL DATA PORTAL: *Ukraine Refugee Situation.* Forrás: <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

UNHCR ROMANIA (2023): *UNHCR Romania: Ukraine Refugee Situation Update, Update #44, 28 April 2023.* Reliefweb, 2023.05.01. Forrás: <https://reliefweb.int/report/romania/unhcr-romania-ukraine-refugee-situation-update-update-44-28-april-2023> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

UNHCR: *Internally Displaced Persons (IDP).* Forrás: <https://www.unhcr.org/ua/en/internally-displaced-persons> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

UNICEF (2023): *More than half of Ukrainian refugee children not enrolled in schools in Poland – UNICEF-UNHCR.* 2023.07.10. Forrás: <https://www.unicef.org/eca/press-releases/more-half-ukrainian-refugee-children-not-enrolled-schools-poland-unicef-unhcr> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

VOA (2022): *Eastern Europe Embraces Ukraine Refugees as Workforce.* 2022.03.12. Forrás: <https://www.voanews.com/a/eastern-europe-embraces-ukraine-refugees-as-workforce/6482339.html> (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

WHO (2022): *Joining forces to meet unprecedented need: How Bulgaria has responded to the Ukrainian refugee crisis.* 2022.10.20. Forrás: <https://www.who.int/europe/news/item/20-10-2022->

[joining-forces-to-meet-unprecedented-need--how-bulgaria-has-responded-to-the-ukrainian-refugee-crisis](#) (Megtekintve: 2023. 10. 17.)

WILSON, Jade (2023a): *Fast track for Ukrainians, slow train for other refugees in Italy*. Context, 2023.03.22. Forrás: <https://www.context.news/socioeconomic-inclusion/fast-track-for-ukrainians-slow-train-for-other-refugees-in-italy> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

WILSON, Jade (2023b): *FEATURE-Ireland opens door to Ukrainians, no room for other refugees*. Reuters, 2023.05.22. Forrás: <https://jp.reuters.com/article/ireland-asylum-idAFL8N36S3XJ> (Megtekintve: 2023. 10. 16.)

HORIZONT ELEMZÉSEK

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

Szerkesztés és tördelés: Györgyi Dominika Zita

Lektorálta: Marsai Viktor

Borítókép: Dimitar Dilkoff/AFP/Getty Images

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

Az elemzés és annak következtetései kizárólag a szerző magánvéleményét tükrözik, és nem tekinthetők a Migrációkutató Intézet álláspontjának.

© Gönczi Róbert, 2023

© Migrációkutató Intézet, 2023

ISSN 2677-1780